

Examenul de Bacalaureat Național 2020
Proba E, c) ISTORIE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Romanizarea Daciei, o evidență culturală, nu este mai puțin un fenomen istoric și politic. Cuceririi romane din 106, unui act politic îi urmează un fenomen de aculturație progresivă, căci noutățile venite dinspre Roma se îmbină cu răspunsuri locale. Treptat, câmpul modificărilor se lărgeste, acțiunea de romanizare pătrunde în domeniile spiritului, culminând cu adoptarea religiei romane și a limbii latine. Colonizarea masivă, mulțimea militarilor, apariția și dezvoltarea orașelor în provincie sunt aspecte determinante pentru romanizarea Daciei. Coloniștii și militarii vorbesc cu toții, mai mult sau mai puțin corect, limba latină. În Dacia ca și aiurea, îmbrățișarea civilizației și culturii romane se face conștient și voit: era pasul necesar spre a accede la un statut social superior și spre integrarea într-o lume care le era propusă autohtonilor – nu perfectă, dar, fără îndoială, cea mai bună din câte se cunoscuseră până atunci(...). Esența reorganizării Daciei sub împăratul Marcus Aurelius constă în refacerea Daciei din punct de vedere militar, administrativ și juridic.” (Ioan Aurel Pop, Thomas Nagler, *Istoria Transilvaniei, vol I*)

B. „Epoca modernă debutează sub semnul mitului fondator roman. Acesta se așează la baza fundației, descălecatul țărilor române înscriindu-se ca o fază ulterioară, reluare a creației dintâi, a ”descălecatului” lui Traian(...). Nu de conștiința populară poate fi vorba în cazul invocării unor origini îndepărtate, ci de combinații intelectuale cu sens bine determinat ideologic și politic. Indiferent de originea lor latină, românii evoluează până spre 1600 într-un mediu cultural slavon. Curiozitatea lor istorică nu mergea mai adânc de întemeierea statelor românești. Occidentalii au remarcat cei dintâi raportul dintre români și romani, pentru simplul motiv că știind latinește puteau sesiza apropierea dintre limba română și latină și aveau acces la textele istorice referitoare la cucerirea și colonizarea Daciei. În istoriografia românească, Grigore Ureche este primul care, spre mijlocul secolului al XVII-lea, consemnează originea românilor de la Râm.” (Lucian Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Indicați din sursa **A** secolul în care Dacia este transformată în provincie romană. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la reorganizarea Daciei sub împăratul Marcus Aurelius **2 puncte**
3. Numiți provincia romană menționată în sursa A, respectiv cronicarul român din sursa B **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că are loc o romanizare masivă și bine organizată de către statul roman **3 puncte**
5. Scrieți, din sursa **A**, două informații care se află într-o relație cauză-efect, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*) **7 puncte**

6. Prezentați trei factori ai romanizării spațiului daco-moesian **6 puncte**
7. Menționați doi reprezentanți ai teoriei autohtoniste, indicând și lucrările acestora **4 puncte**

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Republica Populară Română este un stat al oamenilor muncii de la orașe și sate (...). Făurirea și întărirea statului de democrație populară, prietenia și alianța cu marea Uniune Sovietică, sprijinul și ajutorul ei dezinteresat și frățesc asigură independența, suveranitatea de stat, dezvoltarea și înflorirea Republicii Populare Române.

Politica externă a Republicii Populare Române este o politică de apărare a păcii, de prietenie și alianță cu Uniunea Sovietică și cu țările de democrație populară, o politică de pace și prietenie cu toate popoarele iubitoare de pace. Minoritățile naționale din Republica Populară Română se bucură de deplină egalitate în drepturi cu poporul român.

Prezenta Constituție a Republicii Populare Române consacră rezultatele obținute până acum de oamenii muncii, în frunte cu clasa muncitoare, în opera de construire a societății socialiste în țara noastră.

Politica statului de democrație populară este îndreptată spre lichidarea exploatării omului de către om și construirea socialismului”
(**Buletinul Oficial, nr. 1/ 1 septembrie 1952**)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Indicați forma de guvernământ a statului român pe baza Constituției **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, un aspect referitor la relațiile cu minoritățile naționale **2 puncte**
3. Menționați secolul la care se referă sursa dată și o caracteristică a politicii externe a României comuniste, la care se referă sursa dată **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la politica statului comunist **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la relațiile statului român cu Uniunea Sovietică, susținând-l cu două informații selectate din text **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în legea fundamentală din 1866 sunt și aspecte cu caracter restrictiv (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) **4 puncte**

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *Constiuirea statelor medievale: Țara Românească și Transilvania*, având în vedere:

- indicarea a patru formațiuni prestatale românești intracarpatică din secolele IX-XI;
- menționarea a patru autonomii locale dintre Carpați și Dunăre din secolul al XIII-lea;
- precizarea a două elemente comune prezente în formarea statelor medievale românești extracarpatică;
- prezentarea evoluției statelor medievale Țara Românească și Transilvania în secolul al XIV-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția Transilvaniei de la voievodat la principat și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă. Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, susținerea unui punct de vedere cu argumente istorice (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată.

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Subiectul I (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru precizarea secolului în care Dacia e transformată în provincie romană
2. **2 puncte** pentru selectarea din text a informației referitoare la reorganizarea provinciei sub Marcus Aurelius
3. câte **3 puncte** pentru indicarea provinciei din sursa A, respectiv **3 puncte** pentru numirea cronicarului român român din sursa B (**2x3 puncte = 6 puncte**)
4. **3 puncte** pentru scrierea pe foaia de examen a literei **A** corespunzătoare sursei care susține că are loc o romanizare masivă și bine organizată în Dacia romană
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A** precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
6. câte **2 puncte** pentru prezentarea oricăror trei factori ai romanizării (**3x2 puncte = 6 puncte**)
7. **1 punct** pentru menționarea oricăror doi autori (**2x1 punct = 2 puncte**) ; câte **1 punct** pentru indicarea lucrărilor (**2x1 punct = 2 puncte**)

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru indicarea formei de guvernământ Republica
2. **2 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei date, a unui aspect referitor la minoritățile naționale
3. **3 puncte** pentru menționarea secolului și **3 puncte** pentru selectarea din sursa dată a unei caracteristici a politicii externe (**2x3 puncte = 6 puncte**)
4. câte **3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a două informații referitoare la politica statului (**2x3 puncte = 6 puncte**)
5. **4 puncte** pentru formularea pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la relațiile statului român cu Uniunea Sovietică; câte **3 puncte** pentru selectarea din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat (**2x3 puncte = 6 puncte**)
6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date prin prezentarea oricărui fapt istoric relevant și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc*) și concluzia (*așadar, ca urmare etc*)

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

- **Informația istorică – 24 de puncte distribuită astfel:**
 - câte **0,5 puncte** pentru precizarea celor patru formațiuni prestatale din interiorul arcului carpat (**4x0,5 puncte = 2 puncte**)
 - câte **1 punct** pentru menționarea oricăror patru autonomii locale (**4x1 punct = 4 puncte**)
 - câte **1 punct** pentru indicarea oricăror două elemente comune în formarea statelor medievale extracarpate românești (**2x1 punct = 2 puncte**)
 - câte **6 puncte** pentru prezentarea evoluției fiecărui stat medieval (**2x6 puncte = 12 puncte**)
 - **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la evoluția Transilvaniei de la voievodat la principat; **3 puncte** pentru **susținerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că*) și concluzia (*așadar, ca urmare etc*)
- **Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:**
 - **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
 - **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere – cuprins – concluzie)
 - **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
 - **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**